

kommende tilstaa, at jeg anser det for ret ørkesløst at beskæftige mig med dette Spørgsmaal.

Kursegaliseringsfonden vil imidlertid vise sig at have endnu en Virkning, nemlig denne, at gennem dens Virksomhed vil det aabenbares, om og hvorvidt den Sygdom i det danske Erhvervssamfund, man her ønsker at kurere, er af mere eller mindre alvorlig Beskaffenhed. Det er ligesom et Serum, der indsprøjtes Patienten, og man maa nu passe paa, hvordan Organismen reagerer. Hvis det er saa, som vi haaber, at denne Kursegaliseringsfond med de dertil sig knyttende nødvendige supplerende Foranstaltninger virker efter sin Hensigt, vil det kunne lykkes at stabilisere Kronen. Skulde dette mislykkes, er derigennem aabenbaret en større, en alvorligere, en kronisk Sygdom i det danske Erhvervssamfund, hængende sammen med en bristende Evne til at tilvejebringe varig Balance i Udenrigsomsætningen. Overfor den maa der da selvfølgelig skrappe Midler til, og det bliver en stor Fremtidsopgave at løse dette Problem. Man har med Rette peget paa, at før Krigen var der ogsaa mange Klager over Handelsbalancens Passivitet, men ikke desto mindre holdt det danske Pengevæsen sig sundt og den danske Krone sig paa Verdensparitetens Højde. Det ærede 6te tingvalgte Medlem (Ejsing) pegede i saa Henseende ogsaa paa den hollandske Gylden, som uanset Handelsbalancens Passivitet for dette Riges Vedkommende holder sig paa et højt og hæderligt Standpunkt. Ja, overfor dette vil jeg dog gerne have Lov til at gøre opmærksom paa, at da det ikke alene kommer an paa Vareomsætningen, men paa saa mange andre Ting, er Forholdet for Hollands Vedkommende let forklarligt, idet et saa rigt Land altid har en Række Udlandsfordringer, der indvirker gunstigt paa Betalingsbalancen og saa at sige tillader Landet at have et tilsyneladende Underskud paa Handelsbalancen, et Underskud, der i Virkeligheden dækkes af disse Indtægter.

Naar vi i sin Tid, før Krigen, i en Række Aar havde daarlige Handelsbalancer og ikke desto mindre kunde holde vort Pengevæsen sundt og vor Krone paa Verdensparitetens Højde, hang det jo sammen

med den da stedfindende store Obligations-eksport, med andre Ord, det hang sammen med, at man dækkede Underskuddet paa Varehandelens Udenrigsbudget med Gældsstiftelse i Udlandet, og ingen af os ved, hvor længe dette kunde have gaaet. Det gode ved at have et Pengevæsen med guldindløselige Sedler er nu netop dette, at paa Grund af Guldindløseligheden tvinges Landet til at regulere sin Handelsbalance paa en højst naturlig Maade. Den foregaaende ærede Taler var inde herpaa, og det er saa meget mere af Vigtighed at fremhæve hele denne Side af Sagen, som det forklarer, hvorfor Handelsbalancen nu er af større og mere skæbnesvanger Betydning end tidligere. Saa længe man har en Mønt, der staar i Forbindelse med Verdensmønten gennem Sedlernes Guldindløselighed, kan de udenlandske Vekselkurser aldrig stige ud over et vist Punkt, idet man da betaler med Guld. Naar Guldet gaar ud af Landet, maa Seddelomløbet indskrænkes, hvorved Pengemængden mindskes, og dette øver et saadant Tryk paa Priserne, at det atter bliver fordelagtigt for Udlandet at købe i det paagældende Land — lad os sige i dette Tilfælde i Danmark — og ufordelagtigt for Udlandet at sælge til Danmark, saa Handelsbalancen retter sig automatisk, og Guldet derigennem strømmer tilbage. Men saa snart man har løst Forbindelsen med Guldet, saa snart man er gaaet over til i Stedet for en virkelig Verdensmønt at have uindløselige Papirpenge, saa er det, at Handelsbalancen kan faa den skæbnesvangre Betydning, som vi nu ser. Derfor er det, det med Rette fremhæves fra alle Sider, at den Foranstaltning, vi her drøfter, kun har Betydning som *Led i et System*, hvor de øvrige Led maa være en Række Foranstaltninger sigtende paa at forbedre Handelsbalancen paa varig Vis. For saa vidt er dette Lovforslag en Slags Prøvesten overfor Partierne: deres Stilling til, hvad herefter skal følge, vil vise Partiernes Evne og Villie til at se bort fra deres politiske Yndlingsdoktriner og yde et virkelig positivt og effektivt Arbejde paa at bedre Handelsbalancen og derigennem styrke den danske Valuta. Vi for vort Vedkommende opfatter det her foreliggende Lovforslag som et *Første-Skridt* og maa